

Hooger Onderwijs, hebben in te nemen tegenover het streven dezer eeuw. Dat streven is saâm te vatten in dit ééne woord: Emancipatie. Het is de neiging van den schuldigen mensch om God te ontvluchten en in het loof der wereld zich te verbergen.

De zondaar is een vreesachtig schepsel; hij is bevreesd voor God, voor zijn dienst, zijn volk, zijn conscientie, voor dood en eeuwig leven. Hij schrikt er voor terug om met God alleen te zijn, of met zichzelf, en daarom zoekt hij afleiding, genot en eere in de wereld der zienlijke dingen, die hij tasten kan.

Dat emancipeeren, zich losmaken van God, het niet onder, maar naast God te willen zijn, is het eigenlijk karakter van den val in het Paradijs, maar is sinds den Renaissance-tijd geworden tot een wetenschappelijk stelsel. Toen is men systematisch gaan werken ook op het gebied van wetenschap en kunst, om ook deze los te maken van haar Schepper en Heere. Niets heeft deze emancipatiezucht gespaard. Gezin, maatschappij, staat, overheid, macht, recht, wetenschap, kunst, ja zelfs de vrouw, die zooveel aan Christus te danken heeft, wordt van Hem vervreemd en losgemaakt, en het beloofde land der emancipatie ingevoerd.

Heel de wereld wil men, naar de denkwijze der ongelooovigen, *athée* maken. Daartoe wordt de souvereiniteit Gods verwisseld voor die des menschen. Daartoe het huwelijk gegrond op een *contrat social*, het gezin ontijd, de vrouw tot man gemaakt, de kerk in een genootschap veranderd, religie in een gevoel van kleinheid omgezet tegenover het „Al,” de kunst neergetrokken tot een photographie van de naakte werkelijkheid.

Deze ongelooovige wereldbeschouwing nu is beurtelings intellectua-listisch en mystiek, wereldvergodend en wereldverachtend. Vooral in latere jaren is dit mysticisme sterk opgekomen, en men heeft er een merkwaardig teeken des tijds in te zien. Sommigen hebben er zelfs eenig profijt van verwacht voor de Religie. Ten onrechte evenwel: Intellectualisme en mysticisme beide verwerpen de goddelijke openbaring. Gelijk in de Middeleeuwen wordt ook thans weér Christus met Confusius op één lijn gesteld en beiden samen voor bedriegers uitgemaakt; wat goed is wordt kwaad geheeten, wet en recht omvergehaald en ten slotte Satan in de plaats van God gesteld.

Dat is de voleinding van het streven der emancipatie. Maar juist daarom hebben wij er van meetaf positie tegen te nemen.

Er mag niets onafhankelijks naast God bestaan. Hem van eenig terrein uit te sluiten, is Hem zijn eere ontnemen. Hij is alles of niets voor ons. Wij eeren Hem op alle terrein of op geen terrein; hier ligt niets tusschen in; twee heeren die tegenover elkaar staan, kunnen we niet dienen.

Om nu onze positie te bepalen tegenover dat emancipatie-streven, hebben we te zien op onze Geloofsbelijdenis. Zij is niet soteriologisch, maar theologisch. Zij is ons een ontvouwing van wat ons in den Drieëenigen Naam Gods wordt geopenbaard; om dien Naam luister-